

ויש להפליא הלא ענין קישור העולמות, לפי שהשיגו הם ברוח קדשם, ועי"ז יכולים אנו בכונותינו לקשר עולם בעולם, עדיין מה נועיל, מאחר כי עילות העילות לית מחשבה תפיסא ביה ואמר הכתוב כי לא יראני כו' אין שם השגה לשום נמצא, ועתה איך יתקשר עולם העליון בסבה ראשונה מאחר ששם לית מחשבה תפיסא, ואי אפשר לכוון שום דבר, ואם כן מה יועילו כל הקישורים ההמה.

ואמנם עם דרושנו האמור יובן, כי תכלית הידיעה באלהות שנדע שלא נדעך, נמצא ידיעה זו נוגעת כביכול בסבה ראשונה, כי כמו שבעולמות תכלית הידיעה שמשיג ברוח קדשו השמות והצירופים אשר שם זה נחשב לו לחכמה וידיעה, כך באלהות נחשב הידיעה מי אשר משיג היטב ברוח קדשו דלית מחשבה תפיסא ביה, ויודע ומשיג כי למלך מלכי המלכים כזה אי אפשר כלל לצאת ידי חובתו, ואלו יתקבצו כל מעשי באי עולם וצדקותיהם באדם אחד עדיין לא התחיל לעבוד אליו כי אין סוף הוא, ומזה נמשך תכלית ענוה, וידיעה זו נוגעת בו ית"ש, ולזה אמרו רז"ל [סוטה ה.] אתי דכא, ר"ל שמי אשר בו תכלית ענוה הוא אתי כי ידיעה זו היא למעלה מכל העולמות ונוגע בסבה ראשונה, כאומרם תכלית הידיעה שנדע שלא נדעך, והבן היטב מאד ועיין בפרשת בהר.

וממילא מיושב קושיתנו, כי אחרי שהתפללו בכוונה הנוגעת לכל עולם ובפרטיהן ודקדוקיהן, יודע האיש הנלבב שעדיין מ"מ לא התחיל כלל לעבוד את ה', כי מי יוכל לעבדו וכאמור, ונופל על האדם אחר התפלה ב^{ושה} והכנעה גדולה וענוה עד התכלית בחושבו והבינו מה אני ומה חיי עדיין לא יצאתי ידי חובתי נגד ה' רגע כמימרא, וזהו תכלית הידיעה בה'. ממילא בכוונה זו נקשרים כל העולמות בסבה ראשונה, וזהו אומרם ר' יוחנן בתר דמצלי צלותיה שאז נפל עליו ההכנעה ובא לרוב ענוה עד שנדמה בעיניו שכל ימיו לא עשה עדיין אפילו מצוה אחת קטנה. אמר יהי רצון שלא נבוש הבו.

ובאמת כחוצ הוא צכתנים החדשים שמתח ידי מהרב ר' רוב בער זלה"ה שסימן התפלה אם היתה רנויה לפני הקצ"ה קצת היא ההכנעה, דהיינו אם אחר התפלה נשאר הכנעה בלב, זה נקרא רשימו מן התפלה הנזכר בדברי האריז"ל (פרע"ח שער התפלה פ"ו. שער התפילין פ"ב) שאחר התפלה נשאר רושם המוחין, ר"ל אף שאחר התפלה אי אפשר שיהיה התגברות השכל בלב כמו בתפלה כל אחד כפי דרגת דליה, אף על פי כן נשאר הרשימו דהיינו ההכנעה וענוה, ואם ח"ו לא כן הוא אזי צודאי אינו רנוי כלל, ואולי נזכה פעם אחת לזה.

א"ר א"א פ"ב פ"ב ר"ל א"ר א"א

בשם הבעש"ט, דאם מתפלל אדם בכוונה גדולה כו', הבחינה שיבחון האדם את עצמו אם היה עבודתו באמת לאמתו ולשם שמים, אם נשאר שפל בדעתו גם אחר העובדה ולא יעלה בלבו שמגיע לו איזה שכר עבור זה, כי אומר לפי גודל גדולת הבורא וטובותיו עליו, אין שום עבודה מספקת על אחת מני אלף וכיוצא בזה, אזי הוא טוב באמת, אבל אם יש בדעתו שכר מגיע לו שכר גדול על זאת העבודה, הוא אינו טוב באמת, כי הוכיח סופו על תחלתו שעבודתו היתה על מנת לקבל פרס, ונקרא עובד את עצמו שהוא השימוץ הנסתר שזוכר בחובת הלצנות (שער עבודת האלקים פ"ד). וזהו עבודה שקרית שהי"ר הרע מניחו לפעמים להתפלל בכוונה כדי שיגבה לבו בגאות וגדלות, ויהיה עובד את עצמו דהוי כעובד עבודה זרה שזהו השימוץ הנסתר.

אמר רבי עקיבא

(כו) כי כפי שער האמונה דף חיי
 בשם ס' ח"ח בלקוים: שחפתי
 מפי הקדוש כמנוח הרב מוה"ר אס"א
 מהאגפאלי שפ"א היה מחוכה עם אחיו
 המפורסם מוה"ר אלימלך שאחד מהם
 אמר שהפיקר הוא שיהיה האדם מקודם
 שכל רוח להכילתו עד שמגדל השפלות
 יבוא אח"כ להבין גדולת הבורא ב"ה.
 ואחר מהם אמר בסיפך שיככל מקודם
 צדוקת הבורא ב"ה ומאד זה יבוא
 אח"כ להפטר שפלות פלחו על נסן
 ושאלו את ה"מ מחפזים ומקיל
 שידעו בניהם. ואמר שאלו ואלו דברי
 אלהים חיים הם אך מדרגה זו שאשכח
 קודם שפלות פלחו הוא מדרגה הגדולה
 מחברתה ע"ס:

א"ר עפ"י שאמר אלוה"ר ז"ל בשם אה"ר בה"מ מקאחין
 ז"ל. כי אדם הראשון לא נברא בתבנית אנושית
 ית' לריק מקודם להשליך כובד עונותיו מנגד עיניו ולכל
 לפנים מגמתו לחקן מיד אשר פסג למעלה. אך בראשונה
 יראה לברוח מעשה מהי"ר הרודף אחריו ולגרש ולבער
 הרע ממדותיו ולעבדו ית' בכבודו אהבה ויראה וישר
 כבודו. וכאשר חיקן כל מדותיו אז יתקן פגמיו. ואמר
 משל ע"ז לאיש מלחמה כהרדף מאיש גבור חיל. וכוכה
 בפלעים וחבורות. בודאי כאשר יעמוד לרפואה פלעיו
 וחבורותיו ישיגהו ויכבו נפש. לכן ודאי לריק אך להמלט
 נפשו ולברוח עד שיבא נסן לבו בטוח. כי לא ירא עוד
 מהצנקה נפשו: ואז יעשה מעור וחרפה למחלתו. וכן
 הדבר כזה כמובן (ודפח"ח). חבו וילא יעקב מבאר שבע.
 סינו אמר כי האיש הישראלי זכה לנאח מבחי' באר שבע.
 הוא סו' מדות מפרטי הרע שזכה וכל'ל. אז וילך מרנה.

יתקן כל פגמיו ויחזקו אף. מעשה מקודם ר"ל:

באור המושג ר"ע א"ן א"ן

א"ת תח חזי

דאמר רבי שמעון כתיב זה ספר תולדות אדם. וכי ספר הוא ליה חלל אוקמוה
 דקב"ה אחמי ליה לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו'. היאך אחמי ליה אי תימא
 דחמא ברוח קודשא דאינון זמינין למיתי לעלמא. כמאן דחמא בחכמתה מה דייתי
 לעלמא. לאו הכי חלל חמא בעינא כלאו וההוא דיוקנא דזמינין למיקם ביה בעלמא
 כלאו חמא בעינא מאי טעמא בגין דמיומא דאחברי עלמא כלאו נפשאן דזמינין
 למיקם בצני נשא כלאו קיימין קמי קב"ה בההוא דיוקנא ממש דזמינין למיקם ביה

למא כגונא דא כל אינון לדיקייא בתר דנפקין מהאי עלמא כלאו נפשאן סלקן.
 א"ה חזמין לון דיוקנא אחרא לאחלבשא בהו כגונא דהו כהאי עלמא בגין כך
 הו קיימין קמיה וחמא לון אדם הראשון בעינא. ואי תימא בתר דחמא לון לא
 מי בקיומיהו. חא חזי כל מלוי דקב"ה בקיומא אינון וקיימו קמיה עד דנחתו לעלמא.
 וזכא דא כתיב (דברים כט) כי את אשר ישגו פה וגו' הא אוקמוה דכלהו בני נשא
 זינין למהוי בעלמא כלאו אשתכחו תמן. הכא חית לאסתכלא דהא כתיב את אשר
 נע פה וגו' ומשמע הנהו (כלהו) דיפקון מאינון דקיימו תמן בגין דכתיב עמנו היום
 א' כתיב עמנו עומד היום חלל ודאי (הכא) כלאו קיימו תמן חלל דלא אסתחו לעינא
 ין כך כתיב עמנו היום אע"ג דלא אסתחוון. ואי תימא מאי טעמא לא אסתחוון
 א' כמה דאסתחוון לאדם הראשון דחמא לון עינא בעינא והא הכא אסתחי יסיר.
 א' הכא כד אסתחית אורייתא לישראל חיוו אחרא ודרגין עלאין הוו חמאן ומסתכלאן
 לא בעינא והוו אחיבין לאסתכלא ולמחמי ביקרא דמריהון ובגין כך חמו יקרא
 א' דא דקב"ה בלחודיו ולא מאתרא ועל דא כלאו בני נשא דזמינין לקיימא בעלמא
 הו קיימי קמי קב"ה באינון דיוקנין ממש דזמינין לקיימא ביה הו"ד (תהלים קלג)
 מי ראו עיניך ועל ספרך וגו'. גלמי ראו עיניך. מ"ט בגין דדיוקנא אחרא עלאה
 י כהאי ובגין כך כתיב (ס' יח) ומי עבר זולתי אלהינו. מאן זייר טב דלייר (דכלני)
 א' (לא גדא) כקב"ה.